

Suomen kansallisoopperan ja
-baletin muita taiteellisia ryhmiä
koskeva työehtosopimus

2023 – 2025

SISÄLTÖ

ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA	1
Suomen kansallisoopperan ja -baletin kuukausipalkkaisten ooppera- ja balettipianistien työsuhteen ehdot.....	11
1 § Soveltamisala.....	11
2 § Työsuhteen alkaminen	11
3 § Työaika	11
4 § Työvuoroluettelo.....	12
5 § Palkkaus	12
6 § Vuosiloma	12
7 § Sairausloma ja perhevapaat.....	13
8 § Työsopimuksen irtisanomisaika	13
9 § Työvälineet.....	13
10 § Ei-kaupalliset tallenteet	13
11 § Matkakustannusten korvaus	13
12 § Voimassaolo.....	13
Suomen kansallisoopperan ja -baletin balettioppilaitoksen kuukausipalkkaisten pianistien työehdot.....	15
1 § Soveltamisala.....	15
2 § Työtehtävät	15
3 § Työsuhteen alkaminen	15
4 § Työaika	15
5 § Työvuoroluettelo.....	16
6 § Palkkaus	16
7 § Vuosiloma	16
8 § Sairausloma ja perhevapaat.....	16
9 § Työsopimuksen irtisanomisaika	16
10 § Työvälineet.....	16
11 § Ei-kaupalliset tallenteet	17
12 § Matkakustannusten korvaus	17
13 § Voimassaolo.....	17
Suomen kansallisoopperan ja -baletin kuukausipalkkaisten kuiskaajien työehdot ..	18
1 § Työsuhteen alkaminen ja kesto.....	18
2 § Kuiskaajan tehtävät.....	18
3 § Työaika	18
4 § Työaikakorvaukset	19
5 § Vapaapäivät.....	19

6 § Vuosiloma ja lomarahat.....	20
7 § Palkkaus	21
8 § Matkakustannusten korvaukset.....	21
9 § Sairausloma ja perhevapaat.....	21
10 § Voimassaolo.....	21
LIITE 1 Yleiset määräykset koskien työkyvyttömyyttä sekä raskaus- ja vanhempainvapaata	23
LIITE 2 Matkustaminen	27
LIITE 3 Muut yhteiset määräykset.....	31
LUOTTAMUSHENKILÖSOPIMUS.....	33
PALKKATAULUKKO	35

ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA

Suomen kansallisoopperan ja -baletin muita taiteellisia ryhmiä koskevan työehtosopimuksen uudistaminen

Aika 24.3.2023

Paikka Teams-kokous

Läsnä	Palvelualojen työnantajat PALTA ry Vuokko Piekkala Harri Gröhn Lotta Niemelä	Suomen Muusikkojen liitto ry Ahti Vääntinen Mirkka Kivilehto Ilona Vartiainen
--------------	---	--

Sopimusosapuolten välillä on tänään etäyhteyksin saavutettu uutta muiden taiteellisten ryhmien työehtosopimusta koskeva neuvottelutulos, joka on sisällöltään seuraava:

1. Sopimuskausi

Työehtosopimus tulee voimaan 24.3.2023. Uuden työehtosopimuksen voimaantuloon asti noudatetaan aiemman sopimuksen määräyksiä.

Uusi sopimuskausi päättyy 28.2.2025. Sopimus jatkuu 28.2.2025 jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sitä irtisanota kirjallisesti viimeistään kahta kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä.

2. Palkantarkistukset

2.1 Palkankorotukset vuonna 2023

Yleiskorotus

Palkkoja korotetaan 3,0 % suuruisella yleiskorotuksella viimeistään 1.5.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta.

Taulukkopalkkoja korotetaan 1.5.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta 3,0 %:lla.

Luottamushenkilön korvausta korotetaan 1.5.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta 3,0 %:lla.

Kertaerä

Kertaerän suuruus on 500 euroa ja se maksetaan syyskuun 2023 palkanmaksun yhteydessä.

Kertaerä maksetaan vain kuukausipalkkaisille työntekijöille, joiden yhdenjaksoinen työsuhde on alkanut viimeistään 20.6.2023 ja on edelleen voimassa kertaerän maksupäivänä tai työsuhde on alkanut kauden 2023 alussa, ollut voimassa koko edellisen näytäntövuoden (2022 - 2023) ja on voimassa kertaerän maksupäivänä. Kertaerä maksetaan myös, jos työntekijä on sairaana tai perhevapaalla.

Osa-aikaiselle työntekijälle kertaerän määrä lasketaan sovitun työajan ja täyden työajan suhteessa.

Kertaerää ei makseta, jos työntekijä on itse irtisanoutunut (pois lukien eläköitymiset) tai työnantaja on irtisanonut työntekijän henkilöperusteella ennen kertaerän maksuajankohtaa. Kertaerää ei oteta huomioon muita palkkaeriä maksettaessa, muun muassa vuosilomapalkkaa, lomarahaa, ylityökorvausta tai perustunti/tuntipalkkaa laskettaessa.

2.2 Palkankorotukset vuonna 2024

Yleiskorotus

Palkkoja korotetaan 2,5 % suuruisella yleiskorotuksella viimeistään 1.6.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta.

Taulukkopalkkoja korotetaan 1.6.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta 2,5 %:lla.

Luottamushenkilön korvausta korotetaan 1.6.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta 3,0 %:lla.

Yrityskohtainen erä

Lisäksi työnantaja käyttää 1.6.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta, työntekijöiden palkkojen korottamiseen 0,5 %, jonka jakamisesta työnantaja päättää luottamushenkilöä kuultuaan.

Yrityskohtaisen erän suuruus lasketaan tämän työehtosopimuksen piiriin kuuluvien kuukausipalkkaisten työntekijöiden joulukuussa 2023 maksetuista peruskuukausipalkoista.

Yrityskohtaisen erän tarkoituksena on tukea palkkapolitiittisia tavoitteita, palkkauksen kannustavuutta ja oikeudenmukaisuutta. Työntekijöiden osaamisen ja työssä suoriutumisen tulee olla ohjaavana tekijänä korotusten jakamisessa. Yrityskohtaista erää voidaan käyttää myös palkkausjärjestelmän kehittämiseen. Korotusten kohdentamisessa otetaan huomioon työssä suoriutuminen, jota arvioidaan Kansallisooopperan ja -baletin strategisten tavoitteiden perusteella.

Yrityskohtaisen erän kohdentamisen jälkeen työnantaja selvittää kohtuullisessa ajassa luottamushenkilölle, miten yrityskohtainen erä on jaettu sekä erän kohdistumisen perusteet. Selvityksessä tulee käydä ilmi palkankorotusten saaneiden työntekijöiden lukumäärä, keskimääräisen korotuksen suuruus sekä palkankorotusten kokonaismäärä. Lisäksi erän käytöstä ja jakoperusteista informoidaan henkilöstöä.

3. Pöytäkirjoihin tehtävät muutokset

3.1 Ooppera- ja balettipianistit

Lisätään pöytäkirjan 6. kohdan Vuosilomaa koskevaan määräykseen lomakorvausta koskeva määräys seuraavasti:

Pianistille, jonka työsuhde päättyy, suoritetaan vuosilomakorvauksena neljän päivän palkka jokaista vuosilomakorvaukseen oikeuttavaa työssäolokuukautta kohti.

Muutetaan pöytäkirjan 7. kohta kuulumaan seuraavasti:

Työntekijän sairauslomaan ja perhevapaisiin sovelletaan liitteen 1 määräyksiä.

3.2 Balettioppilaitoksen pianistit

Lisätään pöytäkirjan Vuosilomaa koskevaan määräykseen 13. kohtaan lomakorvausta koskeva määräys seuraavasti:

Pianistille, jonka työsuhde päättyy, suoritetaan vuosilomakorvauksena neljän päivän palkka jokaista vuosilomakorvaukseen oikeuttavaa työssäolokuukautta kohti.

Muutetaan pöytäkirjan 14. kohta kuulumaan seuraavasti:

Työntekijän sairauslomaan ja perhevapaisiin sovelletaan liitteen 1 määräyksiä.

3.3 Kuiskaajat

Muutetaan 1 §:n 1. kohta kuulumaan seuraavasti:

1. Työhönotto tapahtuu kirjallisella työsopimuksella.

Kuiskaajan on vaadittaessa esitettävä hyväksyttävä lääkärintodistus Suomen kansallisoopperan ja -baletin ohjeiden mukaisesti.

Muutetaan pöytäkirjan 9 § kuulumaan seuraavasti:

Työntekijän sairauslomaan ja perhevapaisiin sovelletaan liitteen 1 määräyksiä.

3.4 Kaikkia pöytäkirjoja koskevat muutokset

3.4.1 Matkustaminen

Muutetaan työehtosopimuksen liitteen 2 otsikoksi Matkustaminen ja muutetaan liite kuulumaan seuraavasti:

LIITE 2 Matkustaminen

Matka-aika

1. Matka on suoritettava tarkoituksenmukaisella tavalla siten, ettei matkaan kulu aikaa eikä siitä aiheudu kustannuksia enemmän kuin tehtävien hoitaminen välttämättä vaatii.
2. Matkapäiviltä maksetaan palkka siltä matkaan käytetyltä ajalta, jolta työntekijä matkan takia muuten on estynyt saamasta palkkaa kuitenkin enintään niin pitkältä ajalta, että hän saa säännöllistä päivittäistä työaikaansa vastaavan palkan. Matka-aikaa ei lueta työaikaan.
3. Sunnuntai- ja pyhäpäivinä sekä muuna työntekijän työtuntijärjestelmän edellyttämänä vapaapäivänä suoritetusta matkasta maksetaan matka-ajan palkka asianomaisen säännöllistä työaikaa vastaavasti enintään kahdeksalta tunnilta yksinkertaisen tuntipalkan mukaan.
4. Milloin työntekijä tehtäviensä luonteen vuoksi itse päättää matkojensa suorittamisesta ja työaikaansa käytöstä, ei korvausta matka-ajalta makseta.
5. Työntekijälle on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä järjestämään vuorokausilepo työmatkan päättymisen ja seuraavan työvuoron alkamisen välillä.

Soveltamisohje

Matka-ajan palkassa on ensinnäkin kysymys sen ansionmenetyksen korvaamisesta, joka työntekijälle aiheutuu siitä, että asianomainen matkan takia muuten on estynyt saamasta palkkaa. Tällöin korvausta suoritetaan enintään niin pitkältä ajalta, että työntekijä saa säännöllistä päivittäistä työaikaansa vastaavan palkan. Jos työntekijä työvuorokauden aikana matkallaolon ohella tekee työtä, matka-ajan palkka maksetaan tällä perusteella vain niiltä matkatunneilta, jotka muodostuvat työtuntijärjestelmän mukaisen työajan ja todella työskennellyn työajan erotuksesta. Niin kuin työaikalain (872/2019) 3 §:n 2 momentista käy ilmi, tätä matka-aikaa ei lueta työaikaan.

Matka-ajan palkka maksetaan pykälän 2 momentin perusteella sunnuntai- tai pyhäpäivänä sekä muuna työntekijän työtuntijärjestelmän edellyttämänä vapaapäivänä suoritetusta matkasta asianomaisen säännöllistä työaikaa vastaavasti enintään kahdeksalta tunnilta yksinkertaisen tuntipalkan mukaan. Matka-ajan palkkaa suoritetaan vain todella matkustamiseen käytetyltä ajalta. Milloin työntekijä viettää viikkovapaapäivää tai muutoin on levossa, matka-ajan palkkaa ei suoriteta. Matkustamiseen liittyvät pysähdysajat (esim. välisasemilla) luetaan matka-aikaan. Sunnuntaina ja muuna vapaapäivänä vuorokauden käsite määräytyy sen

mukaan, kuinka asianomaisen työvuorokausi alkaa ja päättyy siitä riippumatta, miltä ajalta sunnuntaityön korotusosa hänelle suoritetaan.

Yleisellä säännöllä ei ole määriteltävissä, kuka on sellaisessa, pykälän 5. kohdan tarkoittamassa asemassa, että häneen ei sovelleta matka-ajan palkkaa koskevia sopimusmääräyksiä. Yksittäistapauksessa on huomiota kiinnitettävä muun ohella tehtävien luonteeseen, henkilön asemaan organisaatiossa sekä siihen, mitä hänen palkkausperusteitaan vahvistettaessa on otettu huomioon.

Matkakustannusten korvaukset

1. Näitä määräyksiä sovelletaan kotimaassa ja ulkomailla tehtyjen työntekijöiden työmatkojen matkakustannusten korvaamiseen, ellei muualla ole toisin säädetty, määrätty tai sovittu.

Työntekijälle, jolla on oikeus saada tehtävän suorittamisesta matkakustannusten korvauksia tehtävän suorittamista pyytäneeltä toimeksiantajalta, suoritetaan työnantajan varoista matkakustannusten korvauksia vain siltä osin kuin toimeksiantajan maksamat korvaukset ovat näiden määräysten mukaisia korvauksia pienemmät.

2. Matkakustannuksina pidetään niitä ylimääräisiä menoja, joita asianomaisella on ollut työmatkan johdosta.

Työmatkasta maksetaan matkakustannusten korvauksena matkustamiskustannusten korvausta, päivärahaa, ateriakorvausta, majoittumis- ja hotellikorvausta ja yömatkarahaa. Lisäksi maksetaan eräitä erilliskorvauksia.

3. Matkakustannusten korvaus ja päiväraha suoritetaan kulloinkin voimassa olevan Verohallinnon verovapaita matkakustannusten korvauksia koskevan päätöksen mukaisesti.
4. Työmatka on tehtävä niin lyhyessä ajassa ja vähin kokonaiskustannuksin kuin huomioon ottaen työmatkan ja asianomaisen hoidettavaksi määrättyjen tehtävien tarkoituksenmukaisen ja turvallisen suorittamisen on mahdollista.

Soveltamisohje

Matkustustapaa valittaessa on huomiota kiinnitettävä matkan välittömien kustannusten ohella myös muihin kokonaiskustannuksiin vaikuttaviin seikkoihin, muun muassa matkan vaikutuksiin työajan käyttöön. Kaikki matkan keston, matkustustapaan ja kustannuksiin vaikuttavat erityistekijät tulisi esittää matkasuunnitelmassa ennen matkaa. Vertailua suoritettaessa voidaan työajan säästön lisäksi ottaa huomioon myös vapaa-ajan merkittävä säästö.

Jos työmatkan perustellusta matkan kokonaiskustannuksia alentavasta syystä (esimerkiksi ulkomaanmatkoilla ns. matkapaketin

edullisuuden johdosta) sisällytetään sellaista ”ylimääräistä matka-aikaa”, jota matkaohjelma ei sinänsä edellytä, on tämä matka-aika korvattavaa vain, jos se on sisällytetty matkasuunnitelmaan. Ylimääräisen matka-ajan matkasuunnitelmaan sisällyttämisen edellytyksenä on aina, että matkan kokonaiskustannukset alenevat merkittävästi ja että työmatkan piteneminen on kohtuullisessa suhteessa saavutettuun säästöön nähden ja matka siten kokonaisuutena suoritetaan työnantajalle edullisimmalla tavalla.

Työmatkasta ei suoriteta korvausta enempää kuin mitä olisi ollut maksettava, jos työmatka olisi tehty työnantajalle edullisimmalla tavalla. Täten esimerkiksi omalla autolla tehdystä työmatkasta suoritetaan korvaus sen mukaan, mitä matka olisi tullut maksamaan yleisiä kulkuneuvoja käyttäen, mikäli tämä olisi ollut edullisempaa. Jos muuta riittävää selvitystä ei ole esitetty, voidaan yleisten kulkuneuvojen kustannusten laskemiseksi käyttää yleisiä taksoja (esim. kertalipun hinta tai Matkahuollon taulukot).

5. Asianomaiselle maksetaan korvaus matkalipusta sekä hänen suorittamistaan paikka- ja makuupaikkalipuista, välttämättömistä työvälineiden kuljettamisesta aiheutuneista rahtimaksuista sekä muista niihin verrattavista välttämättömistä varsinaiseen matkustamiseen kuuluvista maksuista. Taksin sekä tilaus- tai vuokra-ajoneuvon käytöstä aiheutuva kustannus voidaan korvata, jos sen käyttö on perusteltua ottaen huomioon 4 kohdassa mainitut edellytykset. Lentokentällä, rautatieasemalla ja hotellimajoituksen yhteydessä perittävä auton seisontapaikkamaksu korvataan tosittien mukaisesti, kuitenkin enintään kolmelta päivältä kutakin työmatkaa kohti.

6. Erilliskorvaukset

Työmatkasta aiheutuvina kuluina korvataan tosittien mukaisesti seuraavat kulut:

- lentokenttävero;
- ulkomaanmatkoilla passi- ja viisumimaksut;
- välttämättömät lääke- ja rokotusmaksut;
- ulkomaanmatkoilla matkatavaravakuutuksen vakuutusmaksu enintään 1 600 euroa vakuutusmäärästä sekä enintään 31 päivää kestävää työmatkaa varten otetun kertamatkustajavakuutuksen vakuutusmaksu siltä osin kuin se oikeuttaa matkasairaudesta, tapaturmasta tai matkan peruuntumisesta tai keskeytymisestä aiheutuviin kulukorvauksiin tai koko vuoden ajaksi otetun matkustajavakuutuksen enintään 50 euroa vakuutusmaksu,
- välttämättömät matkan järjestelyihin ja työasioihin liittyvät puhelin- ja viestintäkulut asiallisin perustein;
- hotellimajoituksen yhteydessä perittävä tallelokerovuokra
- muut pakolliset edellisiin verrattavat maksut

7. Matkalasku ja tositteet

Matkan kustannuksista on haettava korvausta matkalaskulla, joka on jätettävä työnantajalle kahden kuukauden kuluessa matkan päättymisestä uhalla, että oikeus korvaukseen muutoin menetetään. Erityisestä syystä voi työnantaja määrätä, että korvausta on haettava edellä mainittua lyhyemmänkin kohtuullisen ajan kuluessa. Työnantaja voi hakemuksesta myöntää luvan korvauksen maksamiseen, vaikka korvausta ei ole haettu määräajassa. Matkalaskuun on liitettävä tositteet syntyneistä kustannuksista silloin, kun tosite niistä on ollut saatavilla.

3.4.2 Perhevapaamääräysten päivittäminen

Siirtymämääräys

Työehtosopimuksen ja liitteen 1 perhevapaamääräyksiä noudatetaan sopimuksen voimaantullessa niihin työntekijöihin, joihin noudatetaan 1.8.2022 voimaan tulleita sairausvakuutuslain muutoksia ja joiden oikeus raskaus- tai vanhempainvapaaseen alkaa 24.3.2023 tai sen jälkeen.

Mikäli työntekijään noudatetaan 31.7.2022 voimassa olleita perhevapaita koskevia sairausvakuutuslain säännöksiä tai oikeus raskaus- tai vanhempainvapaaseen on alkanut ennen 24.3.2023, noudatetaan työsuhteessa 25.2.2022-23.3.2023 voimassa olleita työehtosopimuksen äitiys- ja isyysvapaan määräyksiä.

Perhevapaat

Muutetaan työehtosopimuksen liitteen 1 otsikko ja sen 6 ja 7 § kuulumaan seuraavasti:

LIITE 1 Yleiset määräykset koskien työkyvyttömyyttä sekä raskaus- ja vanhempainvapaata

6 § Raskaus- ja vanhempainvapaan palkallisuus

1. Työntekijälle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain (28/2022) 9 luvun 1 §:n mukaiseen raskausrahaan, maksetaan 1 §:n mukainen palkka raskausrahakauden alusta lukien yhteensä enintään 40 yhdenjaksoiselta arkipäivältä.

Palkan maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että

- raskausvapaata on haettu viimeistään kaksi kuukautta ennen vapaan aiotun alkamista ja
  - työnantajalle esitetään todistus raskauden kestosta ja lasketusta synnytysajasta.
2. Työntekijälle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain (28/2022) 9 luvun 5 §:n 1–3 momentin tai 9 luvun 9 §:n nojalla vanhempainrahaan, maksetaan 1 §:n mukainen palkka 32 ensimmäiseltä vanhempainrahapäivältä. Tämän ylittävältä ajalta myönnettävä vanhempainvapaa on palkatonta.

Palkan maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että

- vanhempainvapaata on haettu viimeistään kaksi kuukautta ennen vapaan aiottua alkamista.

Jos haetun vanhempainvapaan kesto on enintään 12 arkipäivää, edellytyksenä palkalliselle vanhempainvapaalle on, että sitä haetaan vähintään kuukautta ennen vapaan aiottua alkamista. Adoptiolapsen hoidon vuoksi pidettävästä vapaasta ilmoitettaessa on, jos mahdollista, noudatettava edellä säädettyä ilmoitusaikaa ja

- työnantajalle esitetään pyydettäessä todistus lapsen syntymästä tai todistus adoption pätevyydestä.

Vanhempainvapaan 32 ensimmäisellä arkipäivällä tarkoitetaan sairausvakuutuslain mukaisen vanhempainrahakauden 32 ensimmäistä arkipäivää.

3. Työntekijän on pyrittävä ilmoittamaan työnantajalle raskausvapaata ja vanhempainvapaata haettaessa, milloin ja millä tavoin jaksottaen perheen on tarkoitus käyttää raskausvapaata ja vanhempainvapaata.

7 § Päivärahan sekä raskaus- ja vanhempainrahan siirtyminen työnantajalle

1. Työntekijän oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen päivä-, raskaus- ja vanhempainrahaan siirtyy palkallisen sairausloman, raskaus- ja vanhempainvapaan ajalta työnantajalle siltä osin kuin päivä-, raskaus- tai vanhempainrahan määrä ei ylitä hänen samalta ajalta saamaansa palkkauksen määrää.
2. Työntekijä, jolle maksetaan tämän liitteen mukaisesti palkkaa sairausloman, raskaus- tai vanhempainvapaan ajalta, on velvollinen noudattamaan niitä määräyksiä ja ohjeita, joita annetaan sairausvakuutuslain nojalla työnantajalle suoritettavan päivä-, raskaus- tai vanhempainrahan hakemista varten.
3. Sairausloma-, raskaus- tai vanhempainvapaa-ajan palkka voidaan maksaa vähennettynä päivä-, raskaus-, tai vanhempainrahan määrällä, jos oikeus päivä-, raskaus- tai vanhempainrahaan ei siirry työnantajalle ja tämä johtuu siitä, että työntekijä on laiminlyönyt noudattaa edellisessä kohdassa tarkoitettuja määräyksiä ja ohjeita.

3.4.3 Erimielisyyksien ratkaiseminen

Muutetaan liitteen 3, 3. kohta kuuluumaan seuraavasti:

Tämän sopimuksen tulkintaa ja soveltamista koskevista erimielisyyksistä on ensin neuvoteltava Oopperan ja Baletin edustajan ja asianomaista henkilöstöryhmää edustavan luottamushenkilön kesken.

Jos neuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen, osapuolet voivat saattaa asian allekirjoittajajärjestöjen käsiteltäväksi.

Edellä mainitut neuvottelut on aloitettava kahden (2) viikon kuluessa siitä, kun vastapuolelle on annettu kirjallinen ilmoitus erimielisyydestä ja pyydetty neuvotteluja, elleivät osapuolet sovi pidemmästä määräajasta.

Ellei erimielisyyttä saada järjestöjen kesken selvitettyä, osallinen voi viedä erimielisyyden työtuomioistuimen ratkaistavaksi. Kannetta työtuomioistuimessa ei saa panna vireille ennen kuin on käyty tässä sopimuksessa tarkoitetut liittoneuvottelut ja jompikumpi sopijapuoli on ilmoittanut kirjallisesti neuvottelujen päättyneen.

3.4.4 Sukupuolineutraalit nimikkeet

Muutetaan luottamusmies-termi luottamushenkilöksi sekä Luottamusmiessopimuksen otsikoksi Luottamushenkilösopimus ja sen 1. kohta kuulumaan seuraavasti:

Työehtosopimuksessa luottamushenkilöllä tarkoitetaan tämän työehtosopimuksen piiriin kuuluvien työntekijöiden valitsemaa ja työnantajalle ilmoittamaa luottamusmiestä.

3.4.5 Luottamushenkilön koulutus

Muutetaan Luottamushenkilösopimuksen 15. kohta kuulumaan seuraavasti:

Luottamushenkilöllä on oikeus osallistua Suomen Muusikkojen Liitto ry:n järjestämiin ja PALTA ry:n vuosittain yhteisesti hyväksymiin koulutuksiin. Työnantaja maksaa koulutukseen osallistuvalla luottamushenkilölle kuukausipalkan koulutusajalta sekä korvaa majoitus- ja matkakulut työehtosopimuksen matkustamista koskevan liitteen mukaisesti.

4. Muut asiat

4.1 Palkkaustyöryhmä

Sopimuskauden aikana paikalliset osapuolet selvittävät työehtosopimuksen palkkausjärjestelmän uudistamistarpeita kuten ikälisäjärjestelmän kehittämistä ja tekevät sopimuskauden loppuun mennessä tätä koskevan ehdotuksen. Työryhmän esittämät ehdotukset palkkausjärjestelmän kehittämiseksi tulee olla toteutettavissa sopimusosapuolten vuosia 2023-2024 koskevan palkkaratkaisun kustannusraamin puitteissa.

4.2 Jatkuvan neuvottelun periaate

Sopimusosapuolet noudattavat sopimus- ja neuvottelutoiminnassaan jatkuvan neuvottelun periaatetta. Osapuolet voivat ottaa käsittelyyn esille nousevia asioita sopimuskauden aikana ja tarvittaessa sopia työehtosopimuksen muuttamisesta kesken sopimuskauden.

5. Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

Sopimukset ja pöytäkirjat jatkuvat 28.2.2025 jälkeen vuoden kerrallaan, ellei niitä irtisanota kirjallisesti viimeistään kahta kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä. Uudesta työehtosopimuksesta, palkkasopimuksesta ja pöytäkirjoista neuvoteltaessa ovat aiempien sopimusten ja pöytäkirjojen määräykset voimassa niin kauan, kunnes uudet sopimukset ja pöytäkirjat on tehty tai sopimusneuvottelut muuten ovat päättyneet.

Irtisanomisen on tapahduttava kirjallisesti. Irtisanomiskirjeeseen on liitettävä muistio niistä kysymyksistä, joista uutta sopimusta ja pöytäkirjoja solmittaessa halutaan neuvotella.

Helsingissä, 24. päivänä maaliskuuta 2023

PALVELUALOJEN TYÖNANTAJAT PALTA RY

Tuomas Aarto

Minna Ääri

SUOMEN MUUSIKKOJEN LIITTO RY

Ahti Vänntinen

Mirkka Kivilehto

Suomen kansallisoopperan ja -baletin kuukausipalkkaisten ooppera- ja balettipianistien työsuhteen ehdot

PÖYTÄKIRJA

1 § **Soveltamisala**

Tällä pöytäkirjalla sovitaan eräistä Suomen kansallisoopperan ja -baletin kuukausipalkkaisten ooppera- ja balettipianistien työsuhteen ehdoista.

2 § **Työsuhteen alkaminen**

Ooppera- tai balettipianistiksi pyrkivän on suoritettava koesoitto. Asiantuntijalautakunnassa, joka suorittaa pianistien ehdollepanon, tulee olla luottamushenkilö.

3 § **Työaika**

Päätoimisen pianistin työaika on enintään 35 tuntia viikossa. Osa-aikatyötä tekevän pianistin työajasta sovitaan henkilökohtaisessa työsopimuksessa. Sovitusta viikkotyöajasta 20 % varataan pianistin henkilökohtaista harjoittelua varten. Työvuorolistoja laadittaessa on pyrittävä siihen, että työn määrä jakaantuu oikeudenmukaisesti kokoaikaisten ja osa-aikaisten balettipianistien välillä.

Ooppera- ja balettipianistien viikkotyöaika voidaan tasoittaa keskimäärin 35 tuntiin enintään kuuden viikon pituisena jaksone. Päivittäinen työaika on enintään 7 tuntia. Pianistilla on vähintään yksi vapaapäivä viikossa.

Työaikalain (872/2019) mukaisesta viikkolevon järjestämistavasta riippumatta viikkolepo voidaan antaa viikkojen vaihteessa siten, että se sijoittuu osaksi edelliseen ja osaksi jälkimmäiseen viikkoon niin, että enin osa viikkolevosta sijoittuu sille viikolle, jonka viikkolevosta on kysymys.

Helatorstai ja loppiaiset eivät lyhennä työaika.

Vuosittaista työaika pidennetään 10 tunnilla paikallisesti sovittavalla tavalla. Jos työajan pidennyksestä ei päästä yhteisymmärrykseen, työnantaja toteuttaa työajan pidentämisen yhtenä kokonaisuutena työpäivänä, tunteina tai näiden yhdistelmänä kuitenkin siten, että enintään 7 tuntia käytetään yhteen produktioon.

Ylityötä on se työ, joka tehdään yli 35 tunnin. Viikoittaista ylityötä laskettaessa henkilökohtaiseen harjoitteluun varattu aika otetaan huomioon.

Päivittäistä ylityötä on se työ, joka tehdään yli 8 tunnin. Henkilökohtaista harjoittelua ei päivittäistä ylityötä laskettaessa oteta laskentaperusteena huomioon.

Päivittäinen työaika voidaan jakaa kahteen jaksoon. Kunkin jakson pituudeksi lasketaan vähintään 3 tuntia. Mikäli työjakson väliin jäävä aika on kahta tuntia lyhyempi, lasketaan se työaikaan.

Tauot annetaan noudattaen kullakin osastolla pääasiallisesti noudatettavaa työehtosopimusta.

Pianistilla on joka tapauksessa oikeus taukoon aina kunkin puolentoista tunnin työjakson jälkeen. Mikäli työpäivä kestää 7 tuntia, on sen aikana annettava vähintään 30 minuutin yhtäjaksoinen ruokailutauko.

Työaikalain (872/2019) 18 §:n mukaisen työajan enimmäismäärän tasoittumisjakson pituus on 12 kuukautta.

4 § Työvuoroluettelo

Pianistin viikkotyöohjelma asetetaan tiedotustaululle viimeistään edellisen viikon perjantaina. Jos viikkotyöohjelmaan on muusta kuin sairauden aiheuttamasta syystä tehtävä muutos, on siitä erikseen sovittava asianomaisten kanssa.

5 § Palkkaus

Oopperan ja baletin pianistien palkkaus sijoitetaan työtehtävien ja ammattitaidon mukaan Oopperan palkkaluokkiin M 19–22 ikälisineen.

Sunnuntaina tai muuna kirkollisena juhlapäivänä, itsenäisyyspäivänä ja vapunpäivänä tehty työ korvataan maksamalla yksinkertainen tuntipalkka kuukausipalkan lisäksi tehtyä sunnuntaityötuntia kohti. Sunnuntaityökorvaus voidaan sopia vaihdettavaksi vastaavaan vapaaseen.

6 § Vuosiloma

Pianistin vuosiloma on kaksi kuukautta ja se annetaan yhdenjaksoisena kesäelokuun aikana, ellei paikallisesti sovita loman alkamisesta toukokuussa. Yhdenjaksoisuudesta voidaan poiketa, milloin se on Oopperan ja Baletin vierailunäytäntöjen vuoksi välttämätöntä. Muissa tapauksissa asiasta sovitaan paikallisesti.

Pöytäkirjamerkintä

Pianistin vuosiloma on neljä päivää jokaista lomanmääräytymiskuukautta kohti siltä lomanmääräytymisvuodelta, jonka kuluessa pianistin työsuhde on alkanut 15.1.–31.3. välisenä aikana.

Pianistin vuosiloma lyhenee neljä arkipäivää jokaista sellaista kalenterikuukautta kohti, jonka aikana pianisti ei työskentele vähintään 14:ää työpäivää tai 35:ttä tuntia palkattoman harkinnanvaraisen työvapaan takia. Määräystä sovelletaan yli kuukauden yhtäjaksoisesti kestäviin työvapaisiin. Pianisti, joka on palkattomalla harkinnanvaraisella työlomalla koko näytäntövuoden, ei ansaitse vuosilomaa lainkaan.

Pianistille, jonka työsuhde päättyy, suoritetaan vuosilomakorvauksena neljän päivän palkka jokaista vuosilomakorvaukseen oikeuttavaa työssäolokuukautta kohti.

Pianisteille maksetaan lomarahaa, jonka suuruus on 50 % lomapalkasta.

- Pianistille, jonka työsuhde Oopperassa on jatkunut yhtäjaksoisesti vähintään 5 vuotta, suoritetaan lomarahaa 36 päivän lomapalkan perusteella.
- Pianistille, jonka työsuhde Oopperassa on jatkunut vähemmän kuin 5 vuotta, suoritetaan lomarahaa 30 päivän lomapalkan perusteella.
- Pianistille, jonka työsuhde Oopperassa on jatkunut vähemmän kuin 1 vuotta, suoritetaan lomarahaa 24 päivän lomapalkan perusteella.

7 § Sairausloma ja perhevapaat

Työntekijän sairauslomaan ja perhevapaisiin sovelletaan liitteen 1 määräyksiä.

8 § Työsopimuksen irtisanomisaika

Molemminpuolinen irtisanomisaika on kaksi kuukautta.

9 § Työvälineet

Työnantaja hankkii kustannuksellaan työssä tarvittavan nuottiaineiston.

10 § Ei-kaupalliset tallenteet

Suomen kansallisoopperalla ja -baletilla on oikeus tehdä tallenteita ja valokuvia harjoituksista tai muista tilaisuuksista ja niissä esitettävistä teoksista ei-kaupallisiin tarkoituksiin esim. arkisto-, tiedotus- sekä harjoituskäyttöön.

11 § Matkakustannusten korvaus

Matkakustannusten korvaus suoritetaan liitteen 2 mukaan.

12 § Voimassaolo

Uusi sopimuskausi päättyy 28.2.2025.

Sopimus jatkuu 28.2.2025 jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sopimusta irtisanota kirjallisesti viimeistään kahta kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä. Uudesta työehtosopimuksesta neuvoteltaessa ovat aiemman työehtosopimuksen määräykset voimassa niin kauan, kunnes uusi työehtosopimus on tehty tai sopimusneuvottelut muuten ovat päättyneet.

Irtisanomisen on tapahduttava kirjallisesti. Irtisanomiskirjeeseen on liitettävä muistio niistä kysymyksistä, joista uutta työehtosopimusta solmittaessa halutaan neuvotella.

Helsingissä, 24. päivänä maaliskuuta 2023

PALVELUALOJEN TYÖNANTAJAT PALTA RY

SUOMEN MUUSIKKOJEN LIITTO RY

Suomen kansallisoopperan ja -baletin balettioppilaitoksen kuukausipalkkaisten pianistien työehdot

PÖYTÄKIRJA

1 § **Soveltamisala**

Tällä pöytäkirjalla sovitaan eräistä Suomen kansallisoopperan ja -baletin balettioppilaitoksen kuukausipalkkaisten pianistien työsuhteen ehdoista.

2 § **Työtehtävät**

Balettioppilaitoksessa kuukausipalkkaisen pianistin tehtäviin kuuluu toimia säestäjänä tanssitunnilla, seurata koulutuksen sekä erityisesti tanssinopetuksen kehitystä, ylläpitää omaa ammattitaitoa sekä osallistua oppilaitoksen järjestämiin kokouksiin, työryhmiin, koulutustilaisuuksiin tai muihin vastaaviin yhteisiin tilaisuuksiin.

Esitystoimintaan liittyvästä työstä ja työaikajärjestelyistä sovitaan erikseen pianistin kanssa.

3 § **Työsuhteen alkaminen**

Balettioppilaitoksen pianistiksi pyrkivän on suoritettava koesoitto, jonka arvioi Balettioppilaitoksen asettama arviointilautakunta.

4 § **Työaika**

Kuukausipalkkaisen pianistin työaika määräytyy opetustuntien perusteella. Pianistille maksetaan täysi kuukausipalkka, mikäli hänellä on työsopimuksensa mukaisesti velvollisuus enintään 844 säestystuntiin vuodessa.

Vähemmän kuin koko vuotuisen työajan tekevän pianistin palkkaus on työajan osoittama suhteellinen osa täyden työajan palkasta. Mikäli pianistin vuotuinen säestysvelvoite on vähintään 422 säestystuntia, niin hänelle maksetaan 60 % täydestä kuukausipalkasta.

Mikäli kuukausipalkkaisen pianistin päivittäinen työaika on jaettu kahteen tai useampaan jaksoon, luetaan enintään 60 minuutin mittaiset jaksojen väliajat työajaksi.

Työaikalain (872/2019) mukaisesta viikkolevon järjestämistavasta riippumatta viikkolepo voidaan antaa viikkojen vaihteessa siten, että se sijoittuu osaksi edelliseen ja osaksi jälkimmäiseen viikkoon niin, että enin osa viikkolevosta sijoittuu sille viikolle, jonka viikkolevosta on kysymys.

Työaikalain (872/2019) 18 §:n mukaisen työajan enimmäismäärän tasoittumisjakson pituus on 12 kuukautta.

5 § Työvuoroluettelo

Pianistin viikoittainen työohjelma asetetaan viralliselle ilmoitustaululle viimeistään edellisen viikon perjantaina.

6 § Palkkaus

Balettioppilaitoksen pianistin kuukausipalkka määräytyy Oopperan palkkaluokkina M17–M19 työtehtävien ja ammattitaidon mukaan. Ikälisät maksetaan siten kuin niistä on Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n ja Suomen Muusikkojen liitto ry:n välillä sovittu.

Mikäli kuukausipalkkaisen kokovakanssilla olevan pianistin vuotuinen säästys-tuntivelvoite ylittyy, korvataan 844 tuntia ylittävät tunnit ylityönä. Ylityöstä maksetaan 50 % tuntipalkka kahdelta ensimmäiseltä tunnilta ja 100 % korotettu tuntipalkka seuraavilta tunneilta. 422 tuntia ylittävät tunnit korvataan lisätyönä 844 tuntiin asti.

7 § Vuosiloma

Vuosiloman pituus on kaksi kuukautta. Lomakäytännössä pyritään noudattamaan peruskoulun ja lukion lomiam. Vuosiloman ja kesävapaan yhdenjaksoisuudesta voidaan poiketa, mikäli se Balettioppilaitoksen toiminnan vuoksi on välttämätöntä. Muissa tapauksissa asiasta sovitaan paikallisesti.

Pöytäkirjamerkintä

Pianistin vuosiloma on neljä päivää jokaista lomanmääräytymiskuukautta kohti siltä lomanmääräytymisvuodelta, jonka kuluessa pianistin työsuhde on alkanut 15.1.–31.3. välisenä aikana. Vuosilomasta vähennetään neljän kalenteripäivää palkattomia työlomakuukausia kohti.

Pianistille, jonka työsuhde päättyy, suoritetaan vuosilomakorvauksena neljän päivän palkka jokaista vuosilomakorvaukseen oikeuttavaa työssäolokuukautta kohti.

Pianisteille maksetaan lomarahaa, jonka suuruus on 50 % lomapalkasta.

8 § Sairausloma ja perhevapaat

Työntekijän sairauslomaan ja perhevapaisiin sovelletaan liitteen 1 määräyksiä.

9 § Työsopimuksen irtisanomisaika

Molemminpuolinen irtisanomisaika on kaksi kuukautta.

10 § Työvälineet

Työnantaja hankkii kustannuksellaan työssä tarvittavan nuottiaineiston.

11 § Ei-kaupalliset tallenteet

Suomen kansallisoopperalla ja -baletilla on oikeus tehdä tallenteita oppilaitoksen oppitunneilta, opinnäytetöistä tai muista tilaisuuksista ja niissä esitettävistä teoksista ei-kaupallisiin tarkoituksiin esim. arkisto-, tiedotus- sekä opetus- ja harjoituskäyttöön.

12 § Matkakustannusten korvaus

Matkakustannusten korvaus suoritetaan liitteen 2 mukaan.

13 § Voimassaolo

Uusi sopimuskausi päättyy 28.2.2025.

Sopimus jatkuu 28.2.2025 jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sopimusta irtisanota kirjallisesti viimeistään kahta kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä. Uudesta työehtosopimuksesta neuvoteltaessa ovat aiemman työehtosopimuksen määräykset voimassa niin kauan, kunnes uusi työehtosopimus on tehty tai sopimusneuvottelut muuten ovat päättyneet.

Irtisanomisen on tapahduttava kirjallisesti. Irtisanomiskirjeeseen on liitettävä muistio niistä kysymyksistä, joista uutta työehtosopimusta solmittaessa halutaan neuvotella.

Helsingissä, 24. päivänä maaliskuuta 2023

PALVELUALOJEN TYÖNANTAJAT PALTA RY

SUOMEN MUUSIKKOJEN LIITTO RY

Suomen kansallisoopperan ja -baletin kuukausipalkkaisten kuiskaajien työehdot

PÖYTÄKIRJA

Tällä pöytäkirjalla sovitaan eräistä Suomen kansallisoopperan ja -baletin kuukausipalkkaisten kuiskaajien työsuhteen ehdoista.

1 § Työsuhteen alkaminen ja kesto

Työhönotto tapahtuu kirjallisella työsopimuksella.

Kuiskaajan on vaadittaessa esitettävä hyväksyttävä lääkärintodistus Suomen kansallisoopperan ja -baletin ohjeiden mukaisesti. Työhönotto tapahtuu kirjallisella työsopimuksella.

Työsuhde on voimassa toistaiseksi, ellei työsopimuksessa ole toisin sovittu.

2 § Kuiskaajan tehtävät

Kuiskaaja on velvollinen osallistumaan Oopperan työohjelman mukaisesti harjoituksiin, näytäntöihin ja juhlatilaisuuksiin koti- ja ulkomailla. Oopperan viikkotyöohjelma asetetaan tiedotustaululle viimeistään edellisen viikon perjantaina. Jos viikkotyöohjelmaan on muusta kuin sairauden aiheuttamasta syystä tehtävä muutos, on siitä erikseen sovittava asianomaisen kuiskaajan kanssa.

Mikäli kuiskaaja joutuu tehtävänsä varten hankkimaan jonkin erityisen taidon, on tästä ennen tehtävään ryhtymistä sovittava hänen kanssaan. Aiheutuneet kustannukset suorittaa Ooppera.

Jos kuiskaaja joutuu asettumaan toisen kuiskaajan tilalle ja oppimaan hänen tehtävänsä poikkeuksellisen nopeasti, hän saa vakinaisen palkkansa lisäksi erikseen sovittavan korvauksen.

3 § Työaika

Kuiskaajalla on 227 työpäivää näytäntövuodessa.

Pöytäkirjamerkintä

Työpäiviä voi olla näytäntövuodessa 224–227 riippuen siitä, miten kilpailukykysoopimuksessa sovittu 24 tunnin pidennys on toteutettu. Työajan pidennys toteutetaan ensisijaisesti sopimalla asiasta paikallisesti. Jos työajan pidennyksestä ei päästä yhteisymmärrykseen, työnantaja toteuttaa työajan pidentämisen kokonaisuudessaan työpäivinä, tunteina tai näiden yhdistelmänä kuitenkin siten, että enintään 8 tuntia käytetään yhteen produktioon.

Säännöllinen työaika on enintään kahdeksan (8) tuntia päivässä ja 38 tuntia 15 minuuttia viikossa. Viikoittaisesta työajasta on kolme tuntia varattava henkilökohtaista harjoittelua varten, jonka ajan kuiskaaja voi jakaa haluamallaan tavalla eikä sitä voida laskea päivittäiseen työaikaan kuuluvaksi.

Työaika voi jakaantua päivittäin kahteen työjaksoon siten, että yksi työjakso voi kestää enintään viisi tuntia.

Harjoitusjakso ilman taukoa saa kestää enintään 1,5 tuntia, ellei harjoitukseen osallistuvan työryhmän kesken toisin sovita.

Harjoituksen päättymisen ja näytännön alkamisen väliseksi ajaksi pyritään mahdollisuuksien mukaan järjestämään vähintään 4 tuntia.

Jokaiseen enintään kaksi tuntia kestävään harjoitukseen tulee sisältyä 15 minuutin ja enintään kolme tuntia kestävään harjoitukseen 20 minuutin tauko. Yli kolme tuntia kestävään harjoitukseen tulee sisältyä 1,5 tunnin harjoituksen jälkeen 20 minuutin ja seuraavan 1,5 tunnin harjoituksen jälkeen 10 minuutin pituinen tauko.

Pääharjoituksissa, valmistavissa pääharjoituksissa ja näytännöissä tauot määräytyvät teoksen väliaikojen mukaan.

Työaikalain (872/2019) 18 §:n mukaisen työajan enimmäismäärän tasoittumisjakson pituus on 12 kuukautta.

4 § Työaikakorvaukset

Edellä 3 §:ssä määritellyn päivittäisen säännöllisen työajan ylittävä työ on ylityötä. Siitä maksetaan 50 %:lla korotettu tuntipalkka kahdelta (2) ensimmäiseltä tunnilta ja 100 %:lla korotettu tuntipalkka seuraavilta tunneilta. Tällöin ei työaikaa laskettaessa oteta huomioon henkilökohtaista harjoittelua varten varattua aikaa. Viikoittaiselta ylityöltä maksetaan 50 %:lla korotettu palkka.

Sunnuntaina, kirkollisena juhlapäivänä, itsenäisyys- ja vapunpäivänä tehdystä työstä maksetaan sunnuntaityökorvauksena kuukausipalkan lisäksi yksinkertainen tuntipalkka jokaiselta tunnilta. Jos työ on ylityötä, on siitä lisäksi suoritettava edellä 1. kohdassa määritelty ylityökorvaus.

Sunnuntaityökorvaus voidaan sopia tapauskohtaisesti annettavaksi myös vastaavana vapaa-aikana säännöllisenä työaikana.

Työpäiviltä, jotka ylittävät 224–227 työpäivää, maksetaan 50 %:lla korotettu päiväpalkka.

Perustuntipalkka saadaan jakamalla kuukausipalkka luvulla 150 ja päiväpalkka kertomalla tuntipalkka luvulla 7.

5 § Vapaapäivät

Kuiskaajalla on 138–141 vapaapäivää näytäntövuodessa.

Pöytäkirjamerkintä

Vapaapäiviä voi olla näytäntövuodessa 138–141 riippuen siitä, miten kilpailukykyopimuksessa sovittu 24 tunnin pidennys on toteutettu.

Kuiskaajalla on viikossa vähintään yksi vapaapäivä, joka ilmoitetaan viikko-työohjelmassa. Ilmoitettua vapaapäivää ei ilman kuiskaajan suostumusta voi muuttaa.

Työaikalain (872/2019) mukaisesta viikkolevon järjestämistavasta riippumatta viikkolepo voidaan antaa viikkojen vaihteessa siten, että se sijoittuu osaksi edelliseen ja osaksi jälkimmäiseen viikkoon niin, että enin osa viikkolevosta sijoittuu sille viikolle, jonka viikkolevosta on kysymys.

Pääsiäisviikolla kuiskaajalla on kuusi vapaapäivää maanantaista lähtien. Jos kuiskaaja pääsiäisviikolla joutuu tekemään Oopperan osoittamaa työtä, on työpäivät korvattava vastaavana yhtäjaksoisena vapaa-aikana.

Jouluaatto ja joulupäivä ovat vapaapäiviä.

6 § Vuosiloma ja lomaraha

Vuosiloma ja kevätnäytöntökauden päättyessä käyttämättä olevat vapaapäivät on näytöntökauden loppuun mennessä annettava yhdenjaksoisena vähintään 60 vapaapäivän pituisena kesävapaana, josta on ilmoitettava kaksi kuukautta ennen sen alkamista.

Edellä 1. momentissa olevassa määräyksessä asetetusta aikarajasta tai vapaapäivien yhdenjaksoisuudesta voidaan poiketa, milloin se Oopperan vierailunäytöntöjen vuoksi on välttämätöntä. Muissa tapauksissa asiasta sovitaan paikallisesti.

Vuosilomaa annettaessa ja lomapalkkaa tai lomakorvausta maksettaessa noudatetaan vuosilomalain (162/2005) säännösten lisäksi tässä pykälässä olevia määräyksiä.

Kesävapaasta on, jäljempänä 4. kohdassa mainituin poikkeuksin, annettava vuosilomakautena yhtäjaksoisesti vähintään 30 vapaapäivää vuosilomana, johon sisältyy vähintään 26 arkipäivää.

Kuiskaajalle, joka on tai näytöntökauden loppuun mennessä tulee olemaan työsuhteessa Oopperaan yhden vuoden, annetaan lomakauteen sijoitettavien 24 arkipäivän lisäksi lomakauden ulkopuolella 1.10.–30.4. välisenä aikana tai kuiskaajan esityksestä 1.1.–30.9. välisenä aikana vuosilomaa kuusi (6) arkipäivää yhdessä tai kuiskaajan suostumuksella useammassa erässä.

Kuiskaaja, joka on tai näytöntökauden loppuun mennessä tulee olemaan työsuhteessa Oopperaan vähintään viisi (5) vuotta, on oikeutettu saamaan vuosilomaa kaikkiaan 36 arkipäivää, joista 30 arkipäivää yhtäjaksoisesti ja 6 arkipäivää edellisessä kappaleessa mainitulla tavalla.

Vuosilomapalkka ja lomakorvaus määräytyvät 26 arkipäivän palkan perusteella. Kuitenkin edellä 4. kohdassa tarkoitetun kuiskaajan vuosilomapalkka ja lomakorvaus määräytyvät 30 tai 36 arkipäivän mukaan. Päiväpalkka lasketaan jakamalla kuukausipalkka luvulla 25. Jollei täten laskettu lomapalkka vastaa kuiskaajalle muuten maksettavaa palkkaa, on lomapalkkaa seuraavan palkanmaksun yhteydessä tasattava kuiskaajan todellista palkkaa vastaavaksi.

Mikäli vuosiloma keskeytyy vuosilomalain 25 §:n 2. momentissa tarkoitetulla tavalla ja työnantaja ryhtyy maksamaan 9 §:ssä tarkoitettua sairausajan palkkaa, on työnantaja oikeutettu saamaan tältä ajalta tulevan sairausvakuutuslain mukaisen päivärahan itselleen.

Kuiskaajalle suoritetaan lomarahaa 50 % hänen 5. kohdassa tarkoitetusta vuosilomapalkastaan.

Lomarahaa suoritetaan yhdellä kertaa elokuun palkanmaksun yhteydessä, jollei toisin sovita. Lomakorvauksiin lomarahaa suoritetaan lomakorvauksen maksamisen yhteydessä. Jos työsuhde on päättynyt ennen elokuun palkanmaksuajankohtaa, suoritetaan lomarahaa viimeisen palkanmaksun yhteydessä. Lomarahaa ei kuitenkaan makseta lomakorvauksiin, jos työnantaja päättää työntekijän työsuhteen työntekijän moitittavan menettelyn vuoksi.

Lomarahaa ei suoriteta kuiskaajalle, joka on välittömästi ennen loman alkamista tai välittömästi sen päätyttyä ollut työstä poissa luvottomasti tai ilman pätevää syytä.

Kuiskaajan palkallinen kesävapaa (vuosiloma ja vapaapäivät) lyhenee neljä (4) arkipäivää jokaista sellaista kalenterikuukautta kohti, jonka aikana kuiskaaja ei työskentele vähintään 14 työpäivää tai 35 tuntia palkattoman harkinnanvaraisen työvapaan takia. Vähennyspäiviin sisältyvät kuiskaajan vuosiloma- ja vapaapäivät. Määräystä sovelletaan yli kuukauden yhtäjaksoisesti kestäviin työvapaisiin. Kuiskaajalle, joka on palkattomalla harkinnanvaraisella työlomalla koko näytännövuoden, ei anneta palkallista kesävapaa lainkaan.

7 § Palkkaus

Kuiskaajalle maksetaan Oopperan M 19–22 palkkaluokkien mukainen palkka ikälisineen.

Palkka maksetaan kerran kuukaudessa. Palkasta Ooppera pidättää kuukausittain, saatuaan kuiskaajalta siihen valtuuden, Suomen Muusikkojen Liitto ry:n jäsenmaksuina liiton ilmoittaman määrän ja tilittää sen Suomen Muusikkojen Liitto ry:lle.

8 § Matkakustannusten korvaukset

Matkakustannusten korvaus suoritetaan liitteen 2 mukaan.

9 § Sairausloma ja perhevapaat

Kuiskaajan sairauslomaan ja perhevapaisiin sovelletaan liitteen 1 määräyksiä.

10 § Voimassaolo

Uusi sopimuskausi päättyy 28.2.2025.

Sopimus jatkuu 28.2.2025 jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sopimusta irtisanota kirjallisesti viimeistään kahta kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä. Uudesta työehtosopimuksesta neuvoteltaessa ovat aiemman työehtosopimuksen

määräykset voimassa niin kauan, kunnes uusi työehtosopimus on tehty tai sopimusneuvottelut muuten ovat päättyneet.

Irtisanomisen on tapahduttava kirjallisesti. Irtisanomiskirjeeseen on liitettävä muistio niistä kysymyksistä, joista uutta työehtosopimusta solmittaessa halutaan neuvotella.

Helsingissä, 24. päivänä maaliskuuta 2023

PALVELUALOJEN TYÖNANTAJAT PALTA RY

SUOMEN MUUSIKKOJEN LIITTO RY

LIITE 1 Yleiset määräykset koskien työkyvyttömyyttä sekä raskaus- ja vanhempainvapaata

Työntekijän oikeus sairauslomaan ja palkkaus sairaudesta, työtapaturmasta tai ammattitaidusta aiheutuvan työkyvyttömyyden ja raskaus- ja vanhempainvapaiden perusteella määräytyy tämän liitteen mukaisesti, ellei työehto- tai palkkasopimuksella ole toisin tai muutoin sovittu. Muilta osin noudatetaan työsopimuslakia (55/2001) ja sairausvakuutuslakia (1224/2004) (Viittausmääräys).

1 § Poissaoloajan palkkaus

Poissaoloajan palkkaukseen luetaan asianomaisen työehtosopimuksen tai palkkasopimuksen mukainen palkkaus mahdollisine ikä- tai ammattitaitolisin. Lisäksi palkkaukseen luetaan muut säännöllisesti toistuvat tietyn suuruisina kuukausittaisina erinä maksettavat palkkaustekijät, palkanlisät ja lisäpalkkiot. Tuntipalkkaisen työntekijän palkkaus säännöllisen työajan työtunneilta määräytyy edellisen päättyneen palkanmaksukauden keskituntiansion mukaisesti.

2 § Oikeus sairauslomaan

1. Työntekijällä on oikeus saada sairausloma, jos hän on todistetusta sairaudesta, viasta tai vammasta johtuvan työkyvyttömyyden vuoksi estynyt hoitamasta tehtäviään.
2. Työntekijän on esitettävä työkyvyttömyydestään hyväksyttävä lääkärintodistus Oopperan ja Baletin kulloisenkin ohjeistuksen mukaisesti.

3 § Palkkaus sairausloman ajalta

1. Työntekijällä on oikeus saada 2 §:ssä tarkoitetun sairausloman ajalta:
  - a) 1 §:n mukainen palkkansa vähentämättömänä, mikäli sairauslomapäivien lukumäärä kalenterivuodessa on yhteensä enintään 60,
  - b) 1 §:n mukaisesta palkasta 75 % siltä osin kuin sairauslomapäivien lukumäärä kalenterivuodessa ylittää 60; sekä
  - c) 1 §:n mukaisesta palkasta 60 % siltä osin kuin yhdenjaksoisten sairauslomapäivien lukumäärä ylittää 180 sairausloman alkamispäivästä lukien.
2. Sairausajan palkkaus maksetaan kalenterivuoden vaihtumisen jälkeen 1. kohdan a- ja c-kohtien mukaisesti myös silloin, kun yhdenjaksoisten sairauslomapäivien määrä on ylittänyt 180.
3. Työntekijällä on oikeus tämän pykälän mukaiseen palkkaan yhdenjaksoiselta sairauslomalta enintään vuoden ajalta.

4. Sairauslomat katsotaan yhdenjaksoiseksi sairauslomaksi, jollei työntekijä niiden välillä ole ollut työssä vähintään 30 kalenteripäivään sisältyvinä työpäivinä tai jolleivat sairauslomat ole johtuneet selvästi eri sairaustapauksista taikka eri tapaturma tai ammattitautitapauksista.
5. Työntekijälle maksetaan palkallisen sairausloman ajalta sairauslomalisää. Lisän suuruus kutakin sairauslomapäivää kohden on 1/365 edellisenä näytöntövuonna maksettujen ilta- ja sunnuntaityölisien yhteismäärästä.

4 § Työtapaturma ja ammattitauti

1. Milloin 2 §:ssä tarkoitettuun poissaoloon on syynä työntekijän työtehtävissä sattunut tapaturma tai ammattitauti, maksetaan työntekijälle kutakin tapaturmaa tai ammattitautia kohden:
  - a) 1 §:n mukainen palkkansa vähentämättömänä, kuitenkin enintään 90 sairauslomapäivältä,
  - b) 1 §:n mukaisesta palkkauksesta 75 % siltä osin kuin sairauslomapäivien lukumäärä ylittää 90; sekä
  - c) 1 §:n mukaisesta palkkauksesta 60 % siltä osin kuin sairauslomapäivien lukumäärä ylittää 180.
2. Jos samasta tapaturmasta tai ammattitaudista johtuva työkyvyttömyys jatkuu tai toistuu sen alkamisvuotta seuraavana tai sen jälkeisinä kalenterivuosina, maksetaan työntekijälle palkkaus näiltä työkyvyttömyysajoilta 3 §:n 1. ja 2. kohtien määräyksiä soveltaen. Palkkaus maksetaan kuitenkin vähentämättömänä aina vähintään 90 sairauslomapäivältä siitä lukien, kun työkyvyttömyys ensimmäisen kerran alkoi.
3. Tässä pykälässä tarkoitettua palkkausta ei makseta silloin, kun tapaturma on työntekijän itselleen tahallaan aiheuttama.
4. Niissä tapauksissa, joissa työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) mukaan tapaturmakorvausta ei myönnetä täysimääräisenä, palkkaus maksetaan tämän pykälän 1 momentista poiketen sairausajan palkkaa koskevien määräysten mukaisesti.

5 § Työntekijän sairausajan palkkausten yhteensovittaminen

Edellä 3–4 §:ssä tarkoitetut palkkaukset maksetaan työntekijälle toisistaan riippumatta.

6 § Raskaus- ja vanhempainvapaan palkallisuus

1. Työntekijälle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain (28/2022) 9 luvun 1 §:n mukaiseen raskausrahaan, maksetaan 1 §:n mukainen palkka raskausrahakauden alusta lukien yhteensä enintään 40 yhdenjaksoiselta arkipäivältä.

Palkan maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että

- raskausvapaata on haettu viimeistään kaksi kuukautta ennen vapaan aiottua alkamista ja
  - työnantajalle esitetään todistus raskauden kestosta ja lasketusta synnytysajasta.
2. Työntekijälle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain (28/2022) 9 luvun 5 §:n 1–3 momentin tai 9 luvun 9 §:n nojalla vanhempainrahaan, maksetaan 1 §:n mukainen palkka 32 ensimmäiseltä vanhempainrahapäivältä. Tämän ylittävältä ajalta myönnettävä vanhempainvapaa on palkatonta.

Palkan maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että

- vanhempainvapaata on haettu viimeistään kaksi kuukautta ennen vapaan aiottua alkamista.

Jos haetun vanhempainvapaan kesto on enintään 12 arkipäivää, edellytyksenä palkalliselle vanhempainvapaalle on, että sitä haetaan vähintään kuukautta ennen vapaan aiottua alkamista. Adoptiolapsen hoidon vuoksi pidettävästä vapaasta ilmoitettaessa on, jos mahdollista, noudatettava edellä säädettyä ilmoitusaikaa ja

- työnantajalle esitetään pyydettyä todistus lapsen syntymästä tai todistus adoption pätevydestä.

Vanhempainvapaan 32 ensimmäisellä arkipäivällä tarkoitetaan sairausvakuutuslain mukaisen vanhempainrahakauden 32 ensimmäistä arkipäivää.

3. Työntekijän on pyrittävä ilmoittamaan työnantajalle raskausvapaata ja vanhempainvapaata haettaessa, milloin ja millä tavoin jaksottaen perheen on tarkoitus käyttää raskausvapaata ja vanhempainvapaata.

Siirtymämääräys

Työehtosopimuksen ja liitteen 1 perhevapaamääräyksiä noudatetaan sopimuksen voimaantullessa niihin työntekijöihin, joihin noudatetaan 1.8.2022 voimaan tulleita sairausvakuutuslain muutoksia ja joiden oikeus raskaus- tai vanhempainvapaaseen alkaa 24.3.2023 tai sen jälkeen.

Mikäli työntekijään noudatetaan 31.7.2022 voimassa olleita perhevapaita koskevia sairausvakuutuslain säännöksiä tai oikeus raskaus- tai vanhempainvapaaseen on alkanut ennen 24.3.2023, noudatetaan työsuhteessa 25.2.2022–23.3.2023 voimassa olleita työehtosopimuksen äitiys- ja isyysvapaan määräyksiä.

7 §

Päivärahan sekä raskaus- ja vanhempainrahan siirtyminen työnantajalle

1. Työntekijän oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen päivä-, raskaus- ja vanhempainrahaan siirtyy palkallisen sairausloman, raskaus- ja vanhempainvapaan ajalta työnantajalle siltä osin kuin päivä-, raskaus- tai

vanhempainrahan määrä ei ylitä hänen samalta ajalta saamaansa palkkauksen määrää.

2. Työntekijä, jolle maksetaan tämän liitteen mukaisesti palkkaa sairausloman, raskaus- tai vanhempainvapaan ajalta, on velvollinen noudattamaan niitä määräyksiä ja ohjeita, joita annetaan sairausvakuutuslain nojalla työnantajalle suoritettavan päivä-, raskaus- tai vanhempainrahan hakemista varten.
3. Sairausloma-, raskaus- tai vanhempainvapaa-ajan palkka voidaan maksaa vähennettynä päivä-, raskaus-, tai vanhempainrahan määrällä, jos oikeus päivä-, raskaus- tai vanhempainrahaan ei siirry työnantajalle ja tämä johtuu siitä, että työntekijä on laiminlyönyt noudattaa edellisessä kohdassa tarkoitettuja määräyksiä ja ohjeita.

LIITE 2 Matkustaminen

Matka-aika

1. Matka on suoritettava tarkoituksenmukaisella tavalla siten, ettei matkaan kulu aikaa eikä siitä aiheudu kustannuksia enemmän kuin tehtävien hoitaminen välttämättä vaatii.
2. Matkapäiviltä maksetaan palkka siltä matkaan käytetyltä ajalta, jolta työntekijä matkan takia muuten on estynyt saamasta palkkaa kuitenkin enintään niin pitkältä ajalta, että hän saa säännöllistä päivittäistä työaikaansa vastaavan palkan. Matka-aikaa ei lueta työaikaan.
3. Sunnuntai- ja pyhäpäivinä sekä muuna työntekijän työtuntijärjestelmän edellyttämänä vapaapäivänä suoritetusta matkasta maksetaan matka-ajan palkka asianomaisen säännöllistä työaikaa vastaavasti enintään kahdeksalta tunnilta yksinkertaisen tuntipalkan mukaan.
4. Milloin työntekijä tehtäviensä luonteen vuoksi itse päättää matkojensa suorittamisesta ja työaikansa käytöstä, ei korvausta matka-ajalta makseta.
5. Työntekijälle on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä järjestämään vuorokausilepo työmatkan päättymisen ja seuraavan työvuoron alkamisen välillä.

Soveltamisohje

Matka-ajan palkassa on ensinnäkin kysymys sen ansionmenetyksen korvaamisesta, joka työntekijälle aiheutuu siitä, että asianomainen matkan takia muuten on estynyt saamasta palkkaa. Tällöin korvausta suoritetaan enintään niin pitkältä ajalta, että työntekijä saa säännöllistä päivittäistä työaikaansa vastaavan palkan. Jos työntekijä työvuorokauden aikana matkalla olon ohella tekee työtä, matka-ajan palkka maksetaan tällä perusteella vain niiltä matkatunneilta, jotka muodostuvat työtuntijärjestelmän mukaisen työajan ja todella työskennellyn työajan erotuksesta. Niin kuin työaikalain (872/2019) 3 §:n 2 momentista käy ilmi, tätä matka-aikaa ei lueta työaikaan.

Matka-ajan palkka maksetaan pykälän 2 momentin perusteella sunnuntai- tai pyhäpäivänä sekä muuna työntekijän työtuntijärjestelmän edellyttämänä vapaapäivänä suoritetusta matkasta asianomaisen säännöllistä työaikaa vastaavasti enintään kahdeksalta tunnilta yksinkertaisen tuntipalkan mukaan. Matka-ajan palkkaa suoritetaan vain todella matkustamiseen käytetyltä ajalta. Milloin työntekijä viettää viikkovapaapäivää tai muutoin on levossa, matka-ajan palkkaa ei suoriteta. Matkustamiseen liittyvät pysähdysajat (esim. väliasemilla) luetaan matka-aikaan. Sunnuntaina ja muuna vapaapäivänä vuorokauden käsite määräytyy sen

mukaan, kuinka asianomaisen työvuorokausi alkaa ja päättyy siitä riippumatta, miltä ajalta sunnuntaityön korotusosa hänelle suoritetaan.

Yleisellä säännöllä ei ole määriteltävissä, kuka on sellaisessa, pykälän 5. kohdan tarkoittamassa asemassa, että häneen ei sovelleta matka-ajan palkkaa koskevia sopimusmääräyksiä. Yksittäistapauksessa on huomiota kiinnitettävä muun ohella tehtävien luonteeseen, henkilön asemaan organisaatiossa sekä siihen, mitä hänen palkkausperusteitaan vahvistettaessa on otettu huomioon.

Matkakustannusten korvaukset

1. Näitä määräyksiä sovelletaan kotimaassa ja ulkomailla tehtyjen työntekijöiden työmatkojen matkakustannusten korvaamiseen, ellei muualla ole toisin säädetty, määrätty tai sovittu.

Työntekijälle, jolla on oikeus saada tehtävän suorittamisesta matkakustannusten korvauksia tehtävän suorittamista pyytäneeltä toimeksiantajalta, suoritetaan työnantajan varoista matkakustannusten korvauksia vain siltä osin kuin toimeksiantajan maksamat korvaukset ovat näiden määräysten mukaisia korvauksia pienemmät.

2. Matkakustannuksina pidetään niitä ylimääräisiä menoja, joita asianomaisella on ollut työmatkan johdosta.

Työmatkasta maksetaan matkakustannusten korvauksena matkustamiskustannusten korvausta, päivärahaa, ateriakorvausta, majoittumis- ja hotellikorvausta ja yömatkarahaa. Lisäksi maksetaan eräitä erilliskorvauksia.

3. Matkakustannusten korvaus ja päiväraha suoritetaan kulloinkin voimassa olevan Verohallinnon verovapaita matkakustannusten korvauksia koskevan päätöksen mukaisesti.
4. Työmatka on tehtävä niin lyhyessä ajassa ja vähin kokonaiskustannuksin kuin huomioon ottaen työmatkan ja asianomaisen hoidettavaksi määrättyjen tehtävien tarkoituksenmukaisen ja turvallisen suorittamisen on mahdollista.

Soveltamisohje

Matkustustapaa valittaessa on huomiota kiinnitettävä matkan välitömiä kustannusten ohella myös muihin kokonaiskustannuksiin vaikuttaviin seikkoihin, muun muassa matkan vaikutuksiin työajan käyttöön. Kaikki matkan keston, matkustustapaan ja kustannuksiin vaikuttavat erityistekijät tulisi esittää matkasuunnitelmassa ennen matkaa. Vertailua suoritettaessa voidaan työajan säästön lisäksi ottaa huomioon myös vapaa-ajan merkittävä säästö.

Jos työmatkan perustellusta matkan kokonaiskustannuksia alentavasta syystä (esimerkiksi ulkomaanmatkoilla ns. matkapaketin edullisuuden johdosta) sisällytetään sellaista ”ylimääräistä matka-

aikaa”, jota matkaohjelma ei sinänsä edellytä, on tämä matka-aika korvattavaa vain, jos se on sisällytetty matkasuunnitelmaan. Ylimääräisen matka-ajan matkasuunnitelmaan sisällyttämisen edellytyksenä on aina, että matkan kokonaiskustannukset alenevat merkittävästi ja että työmatkan piteneminen on kohtuullisessa suhteessa saavutettuun säästöön nähden ja matka siten kokonaisuutena suoritetaan työnantajalle edullisimmalla tavalla.

Työmatkasta ei suoriteta korvausta enempää kuin mitä olisi ollut maksettava, jos työmatka olisi tehty työnantajalle edullisimmalla tavalla. Täten esimerkiksi omalla autolla tehdystä työmatkasta suoritetaan korvaus sen mukaan, mitä matka olisi tullut maksamaan yleisiä kulkuneuvoja käyttäen, mikäli tämä olisi ollut edullisempaa. Jos muuta riittävää selvitystä ei ole esitetty, voidaan yleisten kulkuneuvojen kustannusten laskemiseksi käyttää yleisiä taksoja (esim. kertalipun hinta tai Matkahuollon taulukot).

5. Asianomaiselle maksetaan korvaus matkalipusta sekä hänen suorittamistaan paikka- ja makuupaikkalipuista, välttämättömistä työvälineiden kuljetamisesta aiheutuneista rahtimaksuista sekä muista niihin verrattavista välttämättömistä varsinaiseen matkustamiseen kuuluvista maksuista. Taksin sekä tilaus- tai vuokra-ajoneuvon käytöstä aiheutuva kustannus voidaan korvata, jos sen käyttö on perusteltua ottaen huomioon 4 kohdassa mainitut edellytykset. Lentokentällä, rautatieasemalla ja hotellimajoituksen yhteydessä perittävä auton seisontapaikkamaksu korvataan tosittien mukaisesti, kuitenkin enintään kolmelta päivältä kutakin työmatkaa kohti.
6. Erilliskorvaukset
Työmatkasta aiheutuvina kuluina korvataan tosittien mukaisesti seuraavat kulut:
  - lentokenttävero;
  - ulkomaanmatkoilla passi- ja viisumimaksut;
  - välttämättömät lääke- ja rokotusmaksut;
  - ulkomaanmatkoilla matkatavaravakuutuksen vakuutusmaksu enintään 1 600 euroa vakuutusmäärästä sekä enintään 31 päivää kestävästä työmatkaa varten otetun kertamatkustajavakuutuksen vakuutusmaksu siltä osin kuin se oikeuttaa matkasairaudesta, tapaturmasta tai matkan peruuttamisesta tai keskeytymisestä aiheutuviin kulukorvauksiin tai koko vuoden ajaksi otetun matkustajavakuutuksen enintään 50 euroa vakuutusmaksu,
  - välttämättömät matkan järjestelyihin ja työasioihin liittyvät puhelin- ja viestintäkulut asiallisin perustein;
  - hotellimajoituksen yhteydessä perittävä tallelokerovuokra
  - muut pakolliset edellisiin verrattavat maksut

7. Matkalasku ja tositteet

Matkan kustannuksista on haettava korvausta matkalaskulla, joka on jätettävä työnantajalle kahden kuukauden kuluessa matkan päättymisestä uhalla, että oikeus korvaukseen muutoin menetetään. Erityisestä syystä voi työnantaja määrätä, että korvausta on haettava edellä mainittua lyhyemminkin kohtuullisen ajan kuluessa. Työnantaja voi hakemuksesta myöntää luvan korvauksen maksamiseen, vaikka korvausta ei ole haettu määräajassa. Matkalaskuun on liitettävä tositteet syntyneistä kustannuksista silloin, kun tosite niistä on ollut saatavilla.

LIITE 3 Muut yhteiset määräykset

1. Paikallinen sopiminen

1. Paikallisesti sopien voidaan poiketa tämän työehtosopimuksen ooppera- ja balettipianistien pöytäkirjan 3. kohdan ensimmäisen kappaleen henkilökohtaisesta harjoitteluajasta ja 3. kohdan kahdeksannesta kappaleesta sekä kuiskaajien pöytäkirjan 3 §:n 2. kohdan toisesta kappaleesta ja 3 §:n 5. kohdan määräyksistä.

Lisäksi paikallisesti voidaan sopia niistä asioista, joista työehtosopimuksen määräyksien mukaan voidaan sopia paikallisesti.

Paikallisesti voidaan sopia toisin yhteistoimintalain (1333/2021) 2 luvun säännöksistä. Paikallisesti ei kuitenkaan voida sopia, että vuoropuhelua ei käytäisi lainkaan.

Ennalta-arvaamattoman ja poikkeuksellisen tilanteen kohdatessa voidaan paikallisesti sopia toisin työsopimuslain 5 luvun 4 §:n lomautusilmoituksesta.

2. Työehtosopimuksen tarkoittama paikallinen sopiminen on mahdollista työnantajan ja luottamushenkilön kesken.
3. Paikallinen sopimus voidaan solmia määräajaksi tai olemaan voimassa toistaiseksi. Toistaiseksi voimassa oleva paikallinen sopimus voidaan irtisanoa kolmen kuukauden irtisanomisaikaa käyttäen, ellei toisin sovita. Paikallinen sopimus solmitaan kirjallisena, jos jompikumpi sopijapuoli sitä pyytää.
4. Paikallisen sopimuksen voimaantulo ei edellytä liittotason hyväksyntää.

2. Selviytymislauseke

Mikäli Suomen Kansallisoopperan ja –baletin julkisista varoista saaman rahoituksen määrä alenee olennaisesti, rahoituksen muodossa tapahtuu olennaisia muutoksia tai Kansallisoopperan ja –baletin talouden kokonais tilanne olennaisesti heikkenee ja työnantaja on edellä mainituista syistä johtuen joutumassa taloudellisiin vaikeuksiin, jotka johtaisivat työvoiman käytön vähentämiseen sopimusosalalla, paikallisesti arvioidaan soveltuvuutta muuttuneessa tilanteessa. Muuttuneiden olosuhteiden pohjalta sovitetaan luottamushenkilön kanssa paikallisesti työehtosopimuksen määräyksistä poikkeamisesta toimintaedellytysten ja työpaikkojen turvaamiseksi. Sopimus on määräaikainen ja tehdään enintään vuodeksi. Tarvittaessa osapuolet voivat käyttää apunaan asiantuntijoita.

Jos paikallisesti katsotaan, että olosuhteiden muuttuminen edellyttää työehtosopimuksen määräysten muuttamista, tarvittavista muutoksista sovitetaan sopimusosapuolten välillä Kansallisoopperan ja -baletin toimintaedellytysten ja työpaikkojen turvaamiseksi.

3. Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tämän sopimuksen tulkintaa ja soveltamista koskevista erimielisyyksistä on ensin neuvoteltava Oopperan ja Baletin edustajan ja asianomaista henkilöstöryhmää edustavan luottamushenkilön kesken.

Jos neuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen, osapuolet voivat saattaa asian allekirjoittajajärjestöjen käsiteltäväksi.

Edellä mainitut neuvottelut on aloitettava kahden (2) viikon kuluessa siitä, kun vastapuolelle on annettu kirjallinen ilmoitus erimielisyydestä ja pyydetty neuvotteluja, elleivät osapuolet sovi pidemmästä määräajasta.

Ellei erimielisyyttä saada järjestöjen kesken selvitettyä, osallinen voi viedä erimielisyyden työtuomioistuimen ratkaistavaksi. Kannetta työtuomioistuimessa ei saa panna vireille ennen kuin on käyty tässä sopimuksessa tarkoitetut liittoneuvottelut ja jompikumpi sopijapuoli on ilmoittanut kirjallisesti neuvottelujen päättyneen.

4. Työrauha

Kaikki työtaistelutoimenpiteet, jotka kohdistuvat tähän työehtosopimukseen kokonaisuudessaan tai johonkin sen yksittäiseen määräykseen, on kielletty.

LUOTTAMUSHENKILÖSOPIMUS

1. Työehtosopimuksessa luottamushenkilöllä tarkoitetaan tämän työehtosopimuksen piiriin kuuluvien työntekijöiden valitsemaa ja työnantajalle ilmoittamaa luottamusmiestä.
2. Luottamushenkilö tulee valita tämän työehtosopimuksen piiriin kuuluvista Oopperaan ja Balettiin toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa olevista työntekijöistä, joille tulee varata mahdollisuus osallistua luottamushenkilön vaaliin. Luottamushenkilön vaali voidaan suorittaa työpaikalla, mutta siitä on etukäteen sovittava työnantajan kanssa.
3. Valitusta luottamushenkilöstä tulee ilmoittaa työnantajalle kirjallisesti.
4. Luottamushenkilön tehtävänä on valvoa tämän työehtosopimuksen piiriin kuuluvien työntekijöiden edustajana tämän työehtosopimuksen noudattamista ja johtaa tämän työehtosopimuksen piiriin kuuluvien työntekijöiden osalta niitä neuvotteluja ja siinä järjestyksessä kuin tässä luottamushenkilösopimuksessa on sovittu.
5. Luottamushenkilö edustaa tämän työehtosopimuksen piirissä olevia työntekijöitä myös työlainsäädännön soveltamista koskevissa asioissa.
6. Luottamushenkilöllä on oikeus saada paikallisesti sovituin säännöllisin väliajoin tieto tämän työehtosopimuksen piirissä olevien työntekijöiden keskiarvoisesta kuukausiansiosta tehtäväryhmittäin sekä sijoittumisesta työehtosopimuksen mukaisessa palkkaluokituksessa sellaisella tavalla, ettei siitä ilmene yksittäisten työntekijöiden palkkatietoja.
7. Jos syntyy epäselvyyttä tai erimielisyyttä työntekijän palkasta tai muista työsuhteeseen liittyvistä asioista, luottamushenkilölle on annettava kaikki valituksen alaisen tapauksen selvittämiseen vaikuttavat tiedot.
8. Henkilötietojen luovuttamisessa noudatetaan, mitä kulloinkin voimassa olevassa tietosuojalainsäädännössä on säädetty.
9. Luottamushenkilön on pidettävä tehtäviensä hoitamista varten annetut henkilötiedot luottamuksellisina.
10. Luottamushenkilöä ei luottamushenkilötehtävän vuoksi saa erottaa työsuhteestaan.
11. Jos luottamushenkilöksi valitun työntekijän luottamushenkilötehtävien hoitaminen estää varsinaisten työtehtävien tekemisen, tämä ei saa aiheuttaa hänen ansionsa alentumista.
12. Luottamushenkilöä ei saa irtisanoa paitsi, mikäli yhteisesti todetaan, ettei luottamushenkilölle voida tarjota hänen ammattiaan vastaavaa tai hänelle muutoin sopivaa työtä.
13. Luottamushenkilön työsuhdetta ei saa purkaa sairauden johdosta tai työsopimuslain 8. luvun nojalla sillä perusteella, että hän on rikkonut työsopimuslain 3. luvun 1 §:ään sisältyviä tai työaikaa koskevia järjestysmääräyksiä.

14. Ellei Ooppera ja Baletti noudata edellä tässä kohdassa mainittuja määräyksiä, se on velvollinen suorittamaan luottamushenkilölle vahingonkorvauksena enintään kuuden kuukauden palkan.
15. Luottamushenkilönä toimivalle työntekijälle annetaan, mikäli mahdollista, ilmoitus työsuhteen päättymisestä vähintään kolme kuukautta ennen työsuhteen päättymistä. Luottamushenkilölle annettavaan ilmoitukseen tulee aina merkitä irtisanomisen syy.
16. Luottamushenkilölle annetusta ennakoilmoituksesta toimitetaan tieto sille ammattiosastolle, joka on luottamushenkilön valinnut. Edellä mainitut ennakoilmoitusmääräykset eivät kuitenkaan koske tapauksia, joissa työnantaja lain mukaan on oikeutettu purkamaan työsopimuksen ilman ennakoilmoitusta.
17. Tehtäviensä hoitamista varten luottamushenkilölle järjestetään tarvittaessa vapaata työstään. Kiireellisten tapausten hoitamista varten lupa tulee myöntää viivytyksettä.
18. Jos luottamushenkilö suorittaa työnantajan kanssa sovittuja tehtäviä säännöllisen työaikansa ulkopuolella, maksetaan näin menetetyistä ajasta lisätyökorvaus tai sovitaan hänen kanssaan muunlaisesta lisäkorvauksesta.
19. Luottamushenkilöllä on oikeus osallistua Suomen Muusikkojen Liitto ry:n järjestämiin ja PALTA ry:n vuosittain yhteisesti hyväksymiin koulutuksiin. Työnantaja maksaa koulutukseen osallistuvalla luottamushenkilölle kuukausipalkan koulutusajalta sekä korvaa majoitus- ja matkakulut työehtosopimuksen matkustamista koskevan liitteen mukaisesti.
20. Luottamushenkilölle varataan mahdollisuuksien mukaan Oopperan ja Baletin toimesta pysyvä ja tehtävään sopiva kunnollinen tila, jossa voidaan säilyttää luottamushenkilötehtäviä varten tarvittavat asiakirjat ja toimistovälineet.
21. Ooppera ja Baletti korvaa luottamushenkilölle puhelinkuluina summan, joka sovitaan paikallisesti.
22. Ooppera ja Baletti suorittaa luottamushenkilölle ajankäyttö- ja ansionmenetyskorvauksen, jonka suuruus on 1.5.2023 lukien 159,41 euroa ja 1.6.2024 lukien 164,19 euroa kuukaudessa.

PALKKATAULUKKO

M-TAULUKKO 1.5.2023

Sovelletaan seuraaviin henkilöstöryhmiin:

pianistit, baol.pianistit, kuiskaajat

Ikäisä	0	1	2	3	4	5	6
Vuodet	0	1	4	8	11	15	18
Kok.ikä	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk
Kok.ikä	0 / 0 – 1 / 0	1 / 0 – 4 / 0	4 / 0 – 8 / 0	8 / 0 – 11 / 0	11 / 0 – 15 / 0	15 / 0 – 18 / 0	18 / 0 – 65 / 0
Pryhmä	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot
M10	1 795,23	1 883,02	1 975,21	2 071,99	2 163,46	2 237,80	2 281,77
M11	1 825,97	1 915,31	2 009,09	2 107,58	2 200,63	2 276,27	2 321,01
M12	1 860,40	1 951,45	2 047,04	2 147,43	2 242,29	2 319,38	2 364,99
M13	1 894,49	1 987,24	2 084,65	2 186,90	2 283,54	2 362,07	2 408,53
M14	1 937,38	2 032,28	2 131,92	2 236,56	2 335,42	2 415,76	2 463,31
M15	1 986,27	2 083,62	2 185,80	2 293,13	2 394,54	2 476,96	2 525,71
M16	2 052,06	2 152,67	2 258,33	2 369,28	2 474,11	2 559,32	2 609,73
M17	2 130,74	2 235,30	2 345,09	2 460,38	2 569,32	2 657,86	2 710,25
M18	2 229,37	2 338,87	2 453,83	2 574,55	2 688,63	2 781,34	2 836,19
M19	2 338,20	2 453,15	2 573,83	2 700,55	2 820,26	2 917,59	2 975,17
M20	2 465,90	2 587,23	2 714,62	2 848,38	2 974,77	3 077,52	3 138,28
M21	2 634,82	2 764,59	2 900,85	3 043,91	3 179,12	3 289,00	3 353,98
M22	2 909,31	3 052,81	3 203,48	3 361,68	3 511,17	3 632,68	3 704,53
M23	3 063,19	3 214,38	3 373,14	3 539,81	3 697,32	3 825,34	3 901,06
M24	3 265,69	3 426,97	3 596,35	3 774,20	3 942,24	4 078,83	4 159,92
M25	3 492,29	3 664,93	3 846,20	4 036,53	4 216,93	4 363,74	4 450,60
M26	3 829,00	4 018,47	4 217,95	4 427,75	4 626,00	4 787,15	4 882,45
M27	4 229,91	4 440,30	4 661,20	4 893,17	5 112,37	5 290,53	5 395,91
M28	4 669,12	4 901,49	5 145,47	5 401,64	5 643,72	5 840,46	5 956,84

PALKKATAULUKKO

M-TAULUKKO 1.6.2024

Sovelletaan seuraaviin henkilöstöryhmiin:

pianistit, baol.pianistit, kuiskaajat

Ikälisä	0	1	2	3	4	5	6
Vuodet	0	1	4	8	11	15	18

Kok.ikä	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk
Kok.ikä	0 / 0 –	1 / 0 –	4 / 0 –	8 / 0 –	11 / 0 –	15 / 0 –	18 / 0 –
	1 / 0	4 / 0	8 / 0	11 / 0	15 / 0	18 / 0	65 / 0
Pryhmä	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot
M10	1 840,11	1 930,10	2 024,59	2 123,79	2 217,55	2 293,75	2 338,81
M11	1 871,62	1 963,19	2 059,32	2 160,27	2 255,65	2 333,18	2 379,04
M12	1 906,91	2 000,24	2 098,22	2 201,12	2 298,35	2 377,36	2 424,11
M13	1 941,85	2 036,92	2 136,77	2 241,57	2 340,63	2 421,12	2 468,74
M14	1 985,81	2 083,09	2 185,22	2 292,47	2 393,81	2 476,15	2 524,89
M15	2 035,93	2 135,71	2 240,45	2 350,46	2 454,40	2 538,88	2 588,85
M16	2 103,36	2 206,49	2 314,79	2 428,51	2 535,96	2 623,30	2 674,97
M17	2 184,01	2 291,18	2 403,72	2 521,89	2 633,55	2 724,31	2 778,01
M18	2 285,10	2 397,34	2 515,18	2 638,91	2 755,85	2 850,87	2 907,09
M19	2 396,66	2 514,48	2 638,18	2 768,06	2 890,77	2 990,53	3 049,55
M20	2 527,55	2 651,91	2 782,49	2 919,59	3 049,14	3 154,46	3 216,74
M21	2 700,69	2 833,70	2 973,37	3 120,01	3 258,60	3 371,23	3 437,83
M22	2 982,04	3 129,13	3 283,57	3 445,72	3 598,95	3 723,50	3 797,14
M23	3 139,77	3 294,74	3 457,47	3 628,31	3 789,75	3 920,97	3 998,59
M24	3 347,33	3 512,64	3 686,26	3 868,56	4 040,80	4 180,80	4 263,92
M25	3 579,60	3 756,55	3 942,36	4 137,44	4 322,35	4 472,83	4 561,87
M26	3 924,73	4 118,93	4 323,40	4 538,44	4 741,65	4 906,83	5 004,51
M27	4 335,66	4 551,31	4 777,73	5 015,50	5 240,18	5 422,79	5 530,81
M28	4 785,85	5 024,03	5 274,11	5 536,68	5 784,81	5 986,47	6 105,76

palta

Palvelualojen työnantajat PALTA ry

Eteläranta 10, 6. krs
PL 62, 00131 Helsinki
Vaihde 020 595 5000
www.palta.fi

M

Muusikkojen liitto

Suomen Muusikkojen liitto ry

Pieni Roobertinkatu 16, 5. krs,
00120 Helsinki
Puh. 09 6803 4070
www.muusikkojenliitto.fi

**OOPPERA
BALETTI**

Suomen kansallisooppera ja -baletti

Puh. 09 4030 21
Helsinginkatu 58
PL 176, 00251 Helsinki
oopperabaletti.fi

JÄLKIPAINOS KIELLETÄÄN.